

Guckuskon och försurningen

Börje Nordh, Säter

Under sommaren som varit, har jag vid ett flertal tillfällen mätt upp pH-värdet i marken där guckusko växer inom Risshyttehage i Silverbjergs socken. Proverna har tagits med en enkel pH-mätare, som har stucks ned 8-10 cm djupt i marken runt varje planta.

Anledningen till provtagningen är att obekräftade uppgifter gör gällande att guckuskoplantorna har minskat i antal de senaste åren. Om det beror på tilltagande försurning, eller om nydragning av Smedjebacksvägen stört vattentillförseln, är oklart.

Resultatet av undersökningen visar att pH i markskiktet i början av juni var så lågt som 5,4 till 5,8 vid samtliga plantor. Mätningarna utförda första veckan i juli visade på en kraftig förbättring, då pH steg till mer normala 6,8 till 7,1. Fortsatta mätningar under augusti visade fortfarande normala värden runt 7,0.

Under september började plötsligt pH sjunka på nytt och pendlade då mellan 6,2 och 6,8. Inte vid något tillfälle nådde mätaren 7,0.

Det låga värde som uppmättes under juni månad berodde naturligtvis på surchocken efter vintern. Vad som däremot orsakat att pH sjönk igen under september, efter att ha legat stabilt i två månader, kan

naturligtvis endast bli en gissning. Den torra och regnfattiga sommaren kanske gjorde att tillströmningen av kalkhaltigt vatten avtog. Eller kan det vara så enkelt som att försurningen börjar göra sig märkbar? Svaret kommer naturligtvis inte förrän efter flera års mätningar.

Noterbart är dock att alla plantorna blommade rikligt och verkade synbart friska. Trots riklig blomning bildade dock knappt hälften av blommorna frön. Om det beror på att det var ovanligt lite pollinerande insekter i år, eller om det beror på annat, visar sig troligen först nästa år. Området har dessutom förbuskats, vilket också kan verka negativt för plantorna.

För att kunna bedöma om guckuskon har påverkats av miljöstörningar måste undersökningen pågå en längre tid. Skulle det vara så illa att marken inte orkar buffra längre, kommer det nog märkas.

B. NORDH
85